

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 11

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, JANUARY 16, 1964

STEV. LXII — VOL. LXII

Castro priliska znova na tovariša Hruščeva

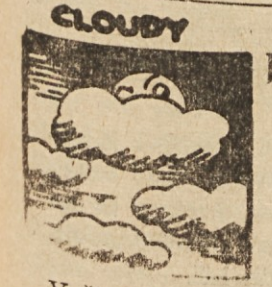
Fidel Castro se na obisku v Sovjetski zvezi poganja za povečano gospodarsko pomoč. Hruščev ga hoče med tem pripraviti k večji poslušnosti Moskvi.

CLEVELAND, O. — Kubanski diktator Castro ima posebno srečo. Čim več ima težav v domačem gospodarstvu, tem več uspehov doseže v zunanji trgovini. Francija in Zahodna Nemčija sta začeli trgovati z njim. Anglija mu je dala ravno sedaj \$11 milijonov posojila na pet let, da kupi avtobuse, obljubila mu je tudi na namen se \$17 milijonov. Italija se je tudi pogodila z njim, da bo kupila sladkor in tako poravnala svoje terjatve iz preteklih let. Torej sami uspehi, ki jezijo našo diplomacijo.

Vendar ima Castro tudi nekaj težav ravno pri svojih prijateljih v Moskvi. Ti mu že dolgo časa očitajo, da ne zna gospodariti. Castro jim je pokazal, da zna. Predložil je sebi in Moskvi uravnotežen proračun v znesku 2.3 milijona dolarjev, pri čemer je kot dohodek postavil prodajo sladkorja za kar \$1.8 milijona, čeprav vsi napovedujejo za leto izredno slab pridelek v sladkorju. Podobno je vlek cenil tudi pridelek v tobačku.

Hruščev je poslal za novo leto svojega zaupnika Podgornega v Havano, da ga zastopa pri običajnih slovesnostih ob obletnici revolucije. Podgorni seveda ni prišel samo čestitati, je tudi hotel videti, kaj se na Kubi godi. S Castrom je prišel hitro navzkriž, kajti ruski komunisti pri poslih ne poznajo šale. Pa se je Castro zjezil in sklenil govoriti s samim Hruščevim in sicer takoj. Je tako nepričakovano hitro napovedal svojo pot v Moskvo, da so na moskovskem letališču Vnukovo komaj obehili kubanske zastave, pa je bilo Castrovo letalo že na tleh. Sprejel ga je sam Hruščev in ga toplo pozdravil, potem pa odpeljal v Kremelj. Pogovori menda ne potekajo tako gladko. Castro namreč ne potrebuje samo ruskega blaga, ampak tudi dolarje ali pa zlato, kajti brez tega ne more v Evropi ničesar kupiti. Kako naj mu jih Hruščev da, ako je sam navezan na posojila iz tujine?

Hruščev tudi ni zadovoljen s Castrovo zunanjo politiko. Sumi, da Castro na tiem simpatizira s Peipingom, čeprav mu to taji. Zanj je že v redu, da se na Kubi lahko vežbajo revolucionarji za vse dežele v gverilskem vojskovanju, toda tega, kar so se naučili, jim ni ravno treba brez posvetovanja z Moskvou izrabljati na primer v Venezueli, na Cipru in ravno sedaj v Panami in na Zanzibaru. Tako misli Hruščev. Castro bo šel moral prepričati, da ima Moskva prav. Oba tovariša bosta imela torej dosti tvarine za razgovore. Kadar se bosta preveč sporekla, bosta pa šla na lov, saj je Castro ravno s tem uradnim namenom tako neugoma priletel v Moskvo.

Večinoma jasno in malo toplejše. Najvišja temperatura 33.

Novi grobovi

Betty Ann Smith
V torek zvečer je umrla v Mt. Sinai bolnišnici Mrs. Betty Ann Smith z 1888 E. 73 St. Stara je bila 51 let, rojena v Stubenville, Ohio. Tukaj zapuša moža Roberta G. (roj. Poljanec). Pogreb bo v soboto ob desetih dopoldne iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda na pokopališču Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes ob petih dopoldne.

Frank Jackomin
V Euclid Glenville bolnici je po dolgi bolezni umrl Frank Jackomin z 20330 N. Vine St. Pogreb bo iz Žetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Podrobnosti jutri.

Michael Rusnov
V Brentwood bolnici je umrl komaj pol ure potem, ko je bil tja pripeljan, 74 let stari Michael Rusnov s 2378 N. Taylor Rd. na Cleveland Heights, doma v vasi Tomaševci na Hrvaškem, od koder je prišel sem leta 1905. Bil je vdovec, žena Mary, roj. Hodonov, je umrla lani v avgustu. Bil je oče Mary, Anne Derov, Helyn, Michaela in pok. Petra, dvakrat stari oče, brat Marte (v Jugoslaviji) in stric Nicka Cheicha. Pokojni je bil član Sv. Nikole br. 26 H.K.Z. in Vitezov žumberačke Sloge br. 21 H.B.Z. Pogreb bo v soboto ob 8.45 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Nikole ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Za politično šalo dva tedna prisilnega dela

SOFIJA, Bolg. — Vlada je pretekli teden objavila odredbo, s katero lahko policija človeka, ki je bil prijet zaradi p ropovedovanja nedovoljenih političnih šal, pošlje za dva tedna na "družbeno koristno delo".

Ena sedaj krožečih šal pravi: Veste, zakaj bomo mi Amerikance samo ujeli, ne pa jih tudi prehiteli?

No, zakaj?

Če bi mi Amerikance prehiteli, bi ti videli, da imamo gole zadnjice!

— Država Teksas ima skupno okoli 300.000 akrov zemlje v državnih parkih.

Segni v Washington, Togliatti v Beograd!

Predsednik Italije je na obisku v Združenih državah, predsednik italijanske Komunistične partije pa v Jugoslaviji.

RIM, It. — V Italiji si vladna večina in opozicija lepo delita vloge v zunanji politiki. Predsednik republike Segni je prišel 14. januarja na obisk v Washington, ravno isti dan jo je pa mahnil voditelj italijanskih komunistov Togliatti s precej velikim spremstvom v Beograd k Titu. Menda je vzel seboj več sotrudnikov in svetovalcev kot Segni. Je to razumljivo. V komunističnem svetu vse vre, voditelji stikajo neprenehoma glave, kaj bodo vsi ti domači prepripi rodili in kam lahko zapeljejo razna pota v komunizem.

Segni v Ameriki nima nobenega posebnega opravka. Idejo za potovanje je dal zunanji minister Saragat, ki ga tudi spremlja. Saragat vodi desničarske sčocialiste in je končno dosegel svoj cilj: postal je italijanski zunanji minister s precejšnjo neodvisnostjo, kajti predsednik Moro mu ne bo mešal poslov. Saragat se pa mora uveljaviti v mednarodni diplomaciji, kjer je od sedaj precej neznana osebnost. Zato je napravil načrt, da bo v par mesecih obiskal vse glavne prestolnice sveta na naši strani železne zaves. Včasih bo šel sam, včasih bo vzel seboj predsednika republike Segnija, včasih pa ministrskega predsednika Moroja. Zadnje pot bo menda napravil v Beograd, spremljal ga bo ministrski predsednik, vsaj tako je napovedano. Saragat se bo naravno osebno udeležil vseh konferenc zunanjih ministrov, kar jih bo v zahodni Evropi.

Njegov najnovejši zaveznik Nenni ima pa težave v domači politiki. Tovariš Vechietti, ki vodi levico v Nennijevi socialistični stranki, se ni dal kaznovati od desničarske večine, je rajše zapustil stranko s 37 poslanci in senatorji in ustanovil svojo lastno stranko "proletarske edinosti". Že naslov pove,

Vrhovno sodišče odločilo, da imajo dediči v SFRJ vso pravico do dediščine

CLEVELAND, O. — Zvezno vrhovno sodišče je pretekli teden odločilo, da imajo dediči Amerikancev, ki živijo v Jugoslaviji, pravico do dediščine na temelju posebne pogodbe, ki jo je leta 1881 sklenila z Združenimi državami Srbija.

Vrhovno sodišče države Pennsylvanije je leta 1958 odločilo, naj se dediščina pok. Antona Belemecicha da na čuvanje zveznemu zakladnemu oddelku, dokler se njegovi upravičeni dediči v Jugoslaviji, ki spada po zakonu iz leta 1953 med države za železno zaveso. Zvezno vrhovno sodišče je sedaj odločilo, da naj se dediščina, ki znaša \$78.000, izroči dedičem v Jugoslaviji v smislu določil omenjene pogodbe med Ameriko in Srbijo iz leta 1881.

Po isti pogodbi imajo ameriški državljani pravico dedovati vsakršno lastnino v Jugoslaviji.

Niti en socialistični zakon ne bi ostal

DUNAJ, Avstr. — Neki znani strokovni gospodarski časopis na Češkem je prinesel nedavno poročilo, da so nekateri vodilni češki gospodarski strokovnjaki zahtevali, da dovoli vlada temeljito kritiko socializma kot celotnega sistema in da uvede v narodno gospodarstvo zakon "ponužbe in povpraševanja".

Neki član konferencije je k temu predlogu po poročilu omenjenega časopisa pripomnil: Če to zahtevo sprejmemo, ne bo obstal niti eden od običajnih zakonov socialistične politične ekonomije.

Poročilo kaže, da so tudi v Češkoslovaški republiki začeli izgubljati trdi komunisti prijem nad partijo in vodilnimi gospodarstveniki dežele, sicer taka debata ne bi bila mogoča, še manj pa objava poročila o njej.

Da se bo stranka nagnila na komunistično stran. Nova stranka ima največ pristavov na Siciliji in Sardiniji. Kar je za Nennija nerodno: mladina v njegovi stranki je potegnila po večini z Vichiettijem.

je gotovo napačno, kajti na Johnsona se bo od meseca do meseca grmadilo več dela. Situacija bo imela s Kongresom, se vidi že sedaj. V zunanji politiki ga bodo lahko zmeraj razburjali taki mali dogodki, kot so nemiri v panamski republiki in kanalski coni, revolucija na Zanzibaru, napeto stanje na Cipru in v jugovzhodni Aziji, revolucije v Latinski Ameriki in Afriki. Niso to ravno prijetne zadeve za predsednika naše dežele, toda niso tako pomembne, da bi morale škodovati njegovemu zdravju.

Povrhu hoče Johnson še kandidirati. To mu bo naložilo novo politično delo, ki se ponavlja vsako četrto leto. Odhod naj vzame čas zanj, ako ga že sedaj poklicne dolžnosti zaposlijo odgovor na to vprašanje da lahko samo naša politična javnost s pritiskom na Johnsona, naj varčuje s svojimi telesnimi in umskimi močmi. Ako jih bo prenapenjal, bo spravljal v nevarnost ne samo sebe, ampak tudi miren razvoj ameriške politike.

PANAMA NOČE POPUSTITI

Včerajšnji sporazum med Združenimi državami in Panamo, sklenjen po posredovanju posebnega odbora Organizacije ameriških držav, visi v zraku. Predsednik Paname R. Chiari je včeraj izjavil, da Panama ne bo pristanejo na pogajanja o novih pogodbi o kanalski coni.

PANAMA CITY, Pan. — Iz uradnih virov je prišla sinoči vest, da bo Panama popolnoma pretrgala diplomatske vezi z Združenimi državami, dokler te ne pristanejo na pogajanja o novi pogodbi o kanalski coni. Predsednik Paname Roberto Chiari naj bi bil naprosil vlado Kostarike, da prevzame zastopstvo panamskih koristi pri vladi Združenih držav. Panama je sporočila vladi Združenih držav, naj odpokliče svoje diplomatske zastopnike in vse diplomatske osebe. Panamski poslanik se je med tem že vrnil iz Washingtona. Predsednik Chiari je univerzitetnim študentom, ki so prišli demonstrirati pred predsedniško palačo izjavil, da Panama ne bo opustila svoje zahteve po novi pogodbi o kanalski coni.

Upanje za pomiritev je splavalo po vodi. Včeraj zjutraj je bilo objavljeno, da bosta Panama in Amerika obnovili redne diplomatske stike v treh dneh, 30 dni kasneje pa se bodo začeli razgovori o vseh spornih vprašanjih med obema deželama. Sama ta objava je bila drugače tolmačena v Panami City in zopet drugače v Washingtonu. — Vlada Združenih držav je podarjala, da te ne bodo popustile v vprašanju svojih pravic v pogledu panamskega prekopa, da pa so se pripravljene razgovarjati s Panamo o vseh spornih zadevah. V Panami so poročilo razumeli tako, da so Združene države pristale na pogajanja o novi pogodbi o kanalski coni na mesto one sklenjene leta 1903.

Različni tolmačenji besedila sta povzročili novo napetost, ki se je pokazala v izjavi predsednika Paname Chiara demonstrantom pred njegovo palačo, da Panama ne bo odstopila od svoje zahteve po popolnoma novi pogodbi o kanalski coni z Združenimi državami.

V Washingtonu uradni krogi k vestem iz Paname Cityja molče, med tem ko Kongres ne kaže nobene volje k popuščanju do panamskih zahtev.

Panamski študentje so tekom včerajšnjih demonstracij na univerzi v Panami Cityju in kasneje pred predsedniško palačo

Iz Clevelanda in okolice

Rojenice—
Mr. in Mrs. Larry Sima v Nemčiji se je rodila hčerka, prvorojenka. Mati Irena, rojena Sluga, je z možem, ki je v Nemčiji pri vojaki. S tem sta postala Mr. in Mrs. Al Sluga z Eddy Road, Willoughby, prvič stari oče in stara mati, Mrs. Theresa Sluga iz Rocky River pa prvič prastara mati. Čestitamo! Seja—
Društvo Slov. dom št. 6 SDZ ima v petek ob navadnem času in v navadnih prostorih redno mesečno sejo.

Društvo sv. Jožefa št. 169 K.S. K.J. ima nocoj ob osmih sejo v Slov. domu na Holmes Ave.

Letno zborovanje delničarjev SND na St. Clair Ave.—
V petek, 17. januarja, je v avditoriju SND na St. Clair Ave. letno zborovanje delničarjev S. N. D. Vabljeni vsi zasebni lastniki certifikatov in zastopniki društev.

Zadušnica—
V soboto ob 6.30 bo za pok. Franka Perko sv. maša v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St., v ponedeljek ob osmih pa v cerkvi sv. Andreja na E. 51 St. in Superior Ave. ob 2. obletnici smrti.

V ponedeljek ob 11.20 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Jožeta Cermelja ob 18. obletnici smrti.

V soboto ob sedmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Miklica ob 21. obletnici smrti.

Nevi odbori—
Glasbena Matica ima za leto 1964 sledeči odbor: predsed. John Perencevich, podpredsed. Mollie Frank in Carolyn Budan, blag. Josephine Bradach, taj. Josephine Misič, 1111 E. 72 St., Cleveland 3, Ohio; tel. HE 1-1837.

Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ ima za leto 1964 ves stari odbor, le na mesto pokojnega Matta Intiharja je bil za nadzornika izvoljen Jakob Gustinčic. Tajnica je Jennie Gustinčic, 18800 Abby Ave., tel. KE 1-8325.

Požar napravil \$150.000 škodo—
Včeraj zjutraj je eksplodiral hotel pekarnice Eisner na oglu Coventry in Mayfield Rd. na Cleveland Hts. Povzročil je požar, ki je napravil v enonadstropni hiši in njenih poslovnih prostorih škodo za okoli \$150.000.

Preko morja—
Na obisk v Evropo je odpotoval g. Ciril Benedejc. Vse potrebno za pot mu je uredila pot. pis. M. Antloga na 6516 St. Clair Ave. — Srečno pot in zdrav povratek!

vzmet letala priletela skozi strop v hišo—
Ko je sinoči stal 35 let stari John Malinsky v spalnici pred zidno omaro v svoji hiši na 4535 Winter Lane, Brooklyn, Ohio, je nenadno z velikim treskom priletela skozi strop en čevljev dolga in dva palca debela vzmet, del pristajalne naprave štirimotornega letala DC-6. Hiša je oddaljena okoli pet milj od letališča Hopkins.

WASHINGTON, D. C. — Po vsej verjetnosti bo še pred koncem tedna astronaut John Glenn napovedal kandidacijo za zvezni senat kot demokrat v Ohio. Potegoval se bo za mesto, ki ga ima sedaj S. Young. Ta trdi, da bo kljub temu ponovno kandidiral, čeprav je star že 74 let.

Eisenhower svetuje Johnsonu skrb za zdravje

CLEVELAND, O. — Zdravje vsa k okratnega ameriškega predsednika ni ravno osebna zadeva gospodarja v Beli hiši, čeprav bi jo predsednikova okolica obravnavala kot tako. V zgodovini se je to že parkrat zgodilo, pa ne ravno v korist Ameriki. Ko je kap zadela predsednika Wilsona, je njegova okolica tako skrivala ta dogodek, da niti Kongres ni vedel, kaj je na stvari. Poslal je k predsedniku posebno delegacijo, naj ugotovi, kaj je s predsednikom, delegacija ni opravila ničesar. Ko je predsednik Roosevelt četrtri kandidiral, ni javnost vedela, kako je z njegovim zdravjem. Njegovega zdravnika so pozneje obdolžili, da nameroma ni hotel povedati resnice. Kako je Roosevelt bolan, je vedel ves svet vsaj površno. Slike o Rooseveltu kot potniku v Jalto so razširili po vsem svetu. Ko je zadela kap Eisenhowerja, niso tega tudi objavili prvi trenutek, čakali so na zaključek njujorske borze. Eisenhower seveda ni nič vedel za to.

Vse to ni bilo prav in vse to je imel Eisenhower pred očmi, kaj vrtati: debatirati, telefonirati, poslušati poročila, podpirati, dajati navodila, odločati, sprejemati stranke, odrežati smer vsakdanje domače in zunanje politike itd. Pri tem pa ima navado, da se vtakne v vsa, kar stvar, kjer sumi, da nekaj ni v redu. Tako delo je prenaporno, to je že začel čutili pokojni Kennedy, ki si je vsaj ob časa do časa privoščil nekaj počitka in zabave zunaj Belé hiše. Johnson tega ne pozna.

Johnson je dalje po naravi zelo temperamenten. Se hitro razburi in se mu ne posreči zmeraj, da bi se kmalu umiril. Stalno ga jezi, zakaj drugi niso tako urni pri delu in odločanju kot je on sam, stalno godrnja na zapravljanje časa v federalni administraciji, stalno vidi pred seboj potrebo po kontroli, kritiki in reformi.

Eisenhower mu je rekel, kar naravnost, najjenja s tako hitro pri delu. Zal je Eisenhowerjev poziv našel le malo odmeva v naši javnosti. Le redki časopisi in komentatorji so ga podprli v njegovem nasvetu. To

je gotovo napačno, kajti na Johnsona se bo od meseca do meseca grmadilo več dela. Situacija bo imela s Kongresom, se vidi že sedaj. V zunanji politiki ga bodo lahko zmeraj razburjali taki mali dogodki, kot so nemiri v panamski republiki in kanalski coni, revolucija na Zanzibaru, napeto stanje na Cipru in v jugovzhodni Aziji, revolucije v Latinski Ameriki in Afriki. Niso to ravno prijetne zadeve za predsednika naše dežele, toda niso tako pomembne, da bi morale škodovati njegovemu zdravju.

Povrhu hoče Johnson še kandidirati. To mu bo naložilo novo politično delo, ki se ponavlja vsako četrto leto. Odhod naj vzame čas zanj, ako ga že sedaj poklicne dolžnosti zaposlijo odgovor na to vprašanje da lahko samo naša politična javnost s pritiskom na Johnsona, naj varčuje s svojimi telesnimi in umskimi močmi. Ako jih bo prenapenjal, bo spravljal v nevarnost ne samo sebe, ampak tudi miren razvoj ameriške politike.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 11 Thurs., Jan. 16, 1964

Provokacija "Molčeca cerkev" v Rimu

Glavno glasilo Zveze komunistov Jugoslavije v Beogradu "Borba" je prineslo lani v novembru pod gornjim naslovom članek, v katerem prijema Vatikan in se jezi nanj, ker je katoliško Cerkev v Jugoslaviji vključil v razstavo "Molčeca cerkev" v Rimu, na katoliške škofo Jugoslavije pa, ker proti temu niso protestirali in tega preprečili. Članek je koncem leta v malo skrajšani obliki prinesla čikaška "Prosveta", ne da bi kakorkoli opozorila na dejstva, ki jih "Borba" namerno izpušča ali zavija. Zato se nam zdi potrebno, ta članek Borbe objaviti in od odstavka do odstavka pokazati na resnico, ki jo titovci skušajo zakriti, da bi lažje označili rimsko razstavo za "izzivanje".

Borba piše: V Rimu so tudi letos odprli razstavo pod svojevrstnim naslovom "Molčeca cerkev". Namen razstave je, da bi, kot je razvidno iz naslova, tiste države, ki so bile kakorkoli zoprne njenim organizatorjem, prikazali kot tirane nad verniki. Med te države je uvrščena tudi Jugoslavija.

Na jugoslovanskem panoju razstave so fotografije z naslednjimi prizori: trupa prebivalstva, jok matere, skupina ljudi v neki cerkvi in skupina beguncev v čolnu. Slike so nedvomno avtentične in res izvirajo iz Jugoslavije. Samo so zamožljivi, da so bile posnete 1941. in 1942. leta med ustaškimi pokolji pri nas. Ugotovljeno je namreč, da so isti posnetki, s katerimi so nekoč ustaši junaci s svojimi podvigi nad otroki, ženami in starši in ki jih sedaj izkoriščajo za "dokaz" verskega preganjanja v socialistični Jugoslaviji.

Dejstva govore: Komunisti so tekot revolucije in tudi še po koncu vojne in revolucije pomorili toliko ljudi, žena, deklet in otrok, o katerih so bili prepričani, da jih ne bodo mogli pridobiti za komunizem, da res ni potreba za razstavo uporabljati fotografije zločinov ustašev. Prenekateri mati je jokala, ker so ji komunistični oblastniki umorili otroka brez vsake sodne obravnave, brez vsake krivde... Omenimo le 10.000 slovenskih mož in fantov, ki so jih titovcem poleti 1945 izročili iz Vetrinja Angleži in so jih ti postrelili in pometali v množične grobove v kočevskih gozdovih in drugod po slovenski zemlji. Med nami žive ljudje, ki so iz teh množičnih grobov ušli, da pričajo o strašnem komunističnem zločinu!

Borba piše: Socialistična Jugoslavija si je vedno, vsa zavzeta od nalog izgradnje srečnejšega življenja svojih državljanov in vsestranskih naporov za potrditev prijateljskega sodelovanja in miru v svetu, pri čemer se je prav sedaj še enkrat tako izjemno angažiral predsednik Tito, prizadevala, da bi v okvirih takšne politike izboljšala in normalizirala svoje odnose s predstavniki katoliške Cerkve. Prav zato lahko razstavo v Rimu z jugoslovanske strani označimo samo kot poskus vnašanja nemirolnih in provokatorskih elementov v mednarodne odnose, kar nasprotuje proklamirani politiki Vatikana, še posebej pa tistih načel, ki jih je formuliral pokojni papež Janez XXIII. v svoji encikliki "Mir na zemlji", kot tudi govor novega papeža Pavla VI.

Dejstva govore: Komunistične oblasti so takoj po prevzemu vlade zaplenile večji del cerkvenega premoženja, med drugim tudi več cerkva, prepovedale verouk v šolah in ga skušajo ovirati tudi v cerkvah. Ustavile so vse katoliške liste in zaplenile njihovo premoženje. Za nad poldrug milijon katoličanov v Sloveniji izhaja le dvakrat na mesec na osmih straneh list "Družina". Pokojnega škofa A. Vovka so polili v Novem mestu na kolodvoru s petrolejem in ga skušali živega sežgati, duhovnike so prijemali in zapirali zaradi pridiganja in celo zaradi spovedovanja, zaradi svaril pred nemoralnim življenjem, v kratkem zaradi vršenja njihovega poklica. Vse to vrše še vedno. To morejo imenovati "politiko za normalizacijo odnosov s predstavniki katoliške Cerkve" samo komunisti, svobodni svet imenuje to preganjanje in zatiranje Cerkve, njeno siljenje v molk.

Borba piše: Zvedelo se je, da so tudi nekateri jugoslovanski škofi počastili s svojim obiskom to umazano razstavo v Rimu. Ali je morda predstavnik jugoslovanskega katoliškega episkopata izrazil protest proti takšnemu ponarejanju resničnosti v Jugoslaviji? Po vsej verjetnosti ni, ker je treba brez nadaljnega domnevati, da imajo toliko vpliva, da bi lahko to preprečili.

Dejstva govore: Ti stavki kažejo, da je titovska politika sledila katoliškim škofom tudi tekom njihovega bivanja na vesoljnem cerkvenem zboru v Rimu, da bi jih doma nato lahko prišla, če bi storili "kaj napačnega". — Jugoslovanski katoliški škofje niso protestirali, ker je razstava govorila resnico o Jugoslaviji in te resnice oni niso mogli in ne smeli pred svetom zanikati. Zelo verjetno je, da so jih titovci skušali k temu prisiliti, pa so se jim uprli in se s tem izpostavili nevarnosti novega preganjanja doma. Najboljši dokaz za to je prav ta članek v Borbi.

(Konec jutri)

BESEDA IZ NARODA

Zimske olimpijske igre v Innsbrucku

LETHBRIDGE, Alta. — Olimpijske igre se vrše vsako prestopno leto, zimske — letos so devete — bodo v Innsbrucku v Avstriji 29. januarja do 9. februarja. Zimske olimpijske igre obsegajo tekmovalna v zimsko-sportnih panogah (smučanje, drsanje, hokej, tekmovalna v bobu, skoki). So nekak višek, ki ga nudijo sportnikom in olimpijska medalja (zlata za prvo, srebrna za drugo in bronasta za tretje mesto) je najvišja nagrada, ki si jo more priboriti sportnik idealist, amater. Z medaljo je marsikomu plačan deset in večleten trud vadb, priprav, tekem ter vseh mogočih težav in sladkosti, ki so vezane s tekmovalni...

Pozorišče letošnjih olimpijskih iger bo torej starodavno mesto Innsbruck, glavno mesto Tirolske, čigar začetki segajo nazaj v l. 1239. Leži ob reki Inn in je obkroženo s samimi gorami. Okrog 100.000 prebivalcev živi v objemu starih zidov, sredi krasnih stavb, polnih zgodovine in kulturnih dragocenosti, vmes pa se zlivajo skladno s starimi nove stavbe in vprav to ubrano soglasje starega in novega daje domačinu, tembolj pa še tujemu obiskovalcu poseben mik privlačnosti... Mesto samo bo nekako osrčje igre, večina tekmovalcev pa se bo vršila na progah pripravljenih v nekakem krogu okoli mesta v območju 5-20 km.

Prvo vprašanje v zvezi s kakršnimikoli sportnimi prireditvami, posebno še olimpijskimi, ki trajajo več dni, je vprašanje nastanitve in oskrbe tekmovalcev, vodij, sodnikov, organizatorjev in ne nazadnje občinstva. Že desetletja poznamo v te namene zgrajene "olimpijske vasi", to so posebej v ta namen zgrajeni objekti za začasno ali pa morebiti tudi kasnejšo uporabo... Tudi Innsbruck je zgradil tako "vas", ki bo bivališče tekmovalcev, trenerjev, vodij in organizatorjev. To moderno "vas" tvori 8 desetnadstropnih palač, ki pokrivajo površino 30.000 kv. metrov.

Za tekmovalna tako velikega obsega je treba seveda prvovrstnih tekmovalnih prog, drsališč itd. In Avstriji so temeljito gradili vse to štiri leta, odkar jim je bilo znano, da je njim poverjena izvedba letošnjih devetih zimskih iger. Za hokej in umetno drsanje so zgradili moderno "ledeno palačo", pokrito drsalno areno, ki bo lahko sprejela 8.000 gledalcev. Ob palači so zgradili 400 m dolgo progo za hitrostno drsanje in še dvojne drsališče na prostem, predvsem v vadbene namene.

Svečana otvoritev, kot tudi svečan zaključek olimpijskih iger se to pot ne bo vršil v drsalnem stadionu. Avstrijem je narava zgradila mogočno skledasto dolino, v izteku velike smuške skakalnice Bergisel, po kraju imenovani. Tam je možno zbrati 60.000 gledalcev in vprav skoki so navadno zaključna točka zimskih tekmoval in vprav ti navadno zbero največje število radovednežev. Zgraditi, t.j. izsekati, zravnavati in splanirati je bilo treba nove zahtevne tekmovalne proge, jih opremiti z vlečnicami, gostišči in hoteli v bližini ali pa vsaj vse te reči izboljšati in povečati. Progo za divje hitro tekmovalje v bobu so opremili tudi v vsej dolžini z razsvetljavo, tako da so možni treningi celo ponoči in radovednežem je dan videti vse dogajanje na tej progi.

Načrti vseh naprav so izvede-

ni tako, da ne bodo služili uporabni le onih 12 dni tekmoval, temveč je vse mišljeno tudi za prihodnje dni, za bodoča sportna udeleževanja in seve privabljanje petičnih tujcev.

Vse tekmovalne proge so v območju 20 km s središčem v Innsbrucku in to: Tekmovalna v alpski kombinaciji se bodo vršila v 18 km oddaljenem Lizumu in pobočjih gore Patshenkofel, 6 km izven mesta, teki pa v Seefeldu, ki je 20 km izven središča. Seveda je bilo treba do vseh teh pozorišč napeljati nove in razširiti stare prometne žile, prostore za parkiranje, imeti pa na razpolago tudi rezervne proge, če bi morda nagajalo vreme, prepričajno sonce ponujalo odjugo itd.

Take velike tekme za Innsbruck niso povsem nova reč, kot tujskoprometno središče Tirolske pozna tekmovalni direndaj, l. 1933 in 1936 so se tam vršile FIS tekme (svetovna prvenstva v smučanju), od l. 1957 naprej pa so tam vsakoletne velike tekme v smuških skokih z mednarodno udeležbo. Tudi bob tekme so se že vršile tam. So pa Tirolci vajeni tujcev, bodisi tekmovalcev ali turistov, saj desetletja svet pozna to malo deželo med gorami.

Dosedanje olimpijske igre so se vršile doslej osemkrat in to:

- 1.) L. 1924, Chamonix — Francija;
- 2.) L. 1928, St. Moritz — Švica;
- 3.) L. 1932, Lake Placid — Amerika;
- 4.) L. 1936, Garmisch-Partenkirchen — Nemčija;
- 5.) L. 1948, St. Moritz — Švica;
- 6.) L. 1952, Oslo — Norveška;
- 7.) L. 1956, Cortina D'Ampezzo — Italija;
- 8.) L. 1960, Squaw Valley — Amerika.

L. 1940 in 1944 se zimske olimpijske igre radi vojne niso vršile, ker namen olimpijskih iger je bratstvo in mir med narodi, obojega pa v vojni vihri ne najdemo... Zanimivo je tudi, da so se slovenski smučarji, ker le Slovenci so doslej zastopali Jugoslavijo v zimskih sportih (razen nekaj posameznikov v hokejski reprezentaciji) udeležili menda vseh, razen onih dveh prirejenih v Ameriki. Seveda zastopstvo je bilo skromno, še skromnejši rezultati, pa je cilj predvsem tekmovalni na olimpijskih igrah, najboljši med najboljšimi, da pa je dano in možno zmagati med vsemi stotimi le enemu, je pa tudi dejstvo. So pa sicer Slovenci smučarji v dveh desetletjih dosegli vseeno nekaj vidnih uspehov (Praček, Smolej, Finčgar). Najvidnejši in še neprekošen uspeh je pred leti dosegel slovenski študent Šlibar, ki je v smuških poletih postavil v najhujši mednarodni konkurenci svetovni rekord s poletom 142 m. Pa recite, da Slovencev ni tudi koš korajže? (Pa o slovenski smučarji morda ob kakih prihodnjih prilikah kaj več.)

Tirolska, kot cela Avstrija sploh, živi predvsem od tujskega prometa. Imajo torej dobre skušnje kako tujcu pokazati prirodne lepote, mu ob njih in sredi njih nuditi skoro vse, kar mu poželjre sre, znajo pa za pokazano in ponujeno tudi temeljito zaračunati. Stanovanja so v Innsbrucku in okolici vsa oddana, nekatera že nekaj let nazaj, pa ne le dnevno, temveč tedensko, štirinajstrednevno in celo mesečno. Če se bo torej kolo mudilo, ne bodo nič zgubili, oddano bo z lahkoto in dvakrat plačano. To seveda so najlepši prostori, ne vsi, a vendar. So

olimpijske igre edinstvena reč, do dna jo je treba izkoristiti, prineso pa takele tekme ime, reklamo in težke milijone. Ogromni so izdatki, a vloženo se bo z lepimi obrestmi vračalo bodoča desetletja.

Olimpijske igre bodo sledile celi rajdi najtežjih mednarodnih smučarskih tekem, predvsem v alpskih disciplinah. Na teh tekмах se srečujejo in pomerjajo vsi smučarski asi sveta. Kanadčani in Amerikanci so že decembra odražali na treninge in tekme v Evropo. Te-le tekme pokažejo, kako bo po približnih računih uspela ta ali ona država s svojimi zastopniki. So Avstriji obdržali primat nad Francozi? So mar nemška dekleta spretnejša od avstrijskih in italijanskih smučark? Kako bodo mešali račune Evropejcem izredno pripravljeni Amerikanci? Pa vsake take tekme odkrijejo kak nov zaklad, novo neznano ime skoro vsako leto zmeša račune sportnim krmarjem, kaj jih ne bi olimpijske igre? Kakorkoli — tisti, ki bodo vse te težke mednarodne tekme srečno prevzili, brez resnih poškodb, se bodo še bolj zagrizeno borili za olimpijske medalje in, kot marsikje, tudi na olimpijskih igrah morda ne bo zmagal najboljši, ampak tisti, ki bo poleg spretnosti, tehnike in znanja imel največ sreče v mazanju, v izžrebanem mestu, pa železne živce in morda razpoloženje, ki mu bo gladilo progo do najvišje zmage.

Prve evropske tekme so mimo in po skromnih poročilih, ki dosežejo nas todle, so kot obeatano Amerikanci priredili prva presenečenja z zmagami in dobrimi mesti. Bud Werner je zmagal v Franciji v slalomu in kombinaciji, 21-letna Amerikanka Jean Saubert pa je presenetila z zmago v veleslalomu in kombinaciji. To so že prva presenečenja, saj so tujci na neznanih terenih prevzili domače, ki so rasti na njih.

Koliko udeležencev bo v Innsbrucku, še ne vemo točno, ker rok prijave je bil 10. januar. Da bo število visoko, so pokazale prijave že lani, saj je bilo do sredi decembra prijavljenih skoro 1400 tekmovalcev iz 34 držav. Med temi je bilo skoro 300 tekačev, ki bodo nastanjeni v Seefeldu, sredi tekmovalnih terenov, vsi ostali pa bodo stanovali v Innsbrucku, v olimpijski vasi.

Kdo bodo zmagovalci? Težko je ob tako izenačeni konkurenci predvidevati podrobno. Teki moških bodo, kot so bili, domena nordijskih narodov: Finci, Norvežani in Švedi se vsa leta drenjajo pri vrhu, le kak Rus se lahko vstili med nje in morda ob velikem presenečenju kak Italijan. Skoki bodo nudili najhujšo konkurenco, pol metra in morda le desetinka in stilu bo odločala med najboljšimi. Spet so tod Finci in Norvežani ter Nemci. Uspe pa kaj lahko tudi kak Avstrijec, Rusi se bližajo vrhu in Amerikanci Kotlarek je že lani uvrščal skoke med najboljše. V tekih pri ženskah Rusinje ne bodo imele konkurence, predvsem ker druge države ženskih tekov ne goje, če pa jih, pa niso popularni in ni prida izbire. N. pr. med Slovenke je komaj peščica tekmovalk in le dve pogostejše omenjani ob tekmovalnih. Hitrostno drsanje bo pripadlo verjetno Nordijcem in Rusom. Slednji bodo v vseh panogah olimpijskega programa postavili najtevilnejša zastopstva, saj pojde ne le za zmage, poleg teh in s temi pojde za nujno propagando sistematika, ki želi narod. V umetnem drsanju bodo spet Rusi in Nemci, ki želi uspehe, zlasti v drsanju parov, ker lanski svetovni drsalni prvaki Kanadčani so prestopili v profesionalne in medalje zamenjali za dolarje.

Lepo bi bilo biti v Innsbrucku toliko dni, bo pa vsakogar stalo

precej napora, če bi hotel slediti tekman na mestu. Evropi zelo dobro postreženo z obilnimi TV prenosi in bo skoro lažje in lepše slediti tekman v topli sobi, v naslonjaču in ob brizgancu... Ob vseh progah so namreč postavili pogoste postavke za TV in filmske kame-re ter fotoreporterje. TV Evrovizija je kupila pravico za 100 ur olimpijskih prenosov (za 7.000.000 šilingov). Prenasala pa bo tudi Intervizija in preko Anglije menda bomo tudi Kanadčani in Amerikanci deležni precejšnje porcije prenosov.

Na predvečer pričetka olimpijskih iger je vedno seja Mednarodnega Olimpijskega odbora. Nekako 50 delegatov celega sveta se zbere na tej seji in pretresa predložene prošnje in utemeljitve držav, ki bi rade pridile naslednje olimpijske igre. Posebne komisije pa, ki so jih države-prosilke povabile na pregled in precenitev terenov in drugih možnosti, ali jih je odbor poslal na pregled, pa poročajo odboru ugotovitve in mnenja. Letos je število prosilk veliko in izbrati bo treba izmed naslednjih: Grenoble - Francija, Lake Placid - Amerika, Sapporo - Japonska, Sion - Švica, Oslo - Norveška, Lahti - Finska in Banff - Kanada.

Trdijo, da ima največ možnosti in upanje za prihodnje Kanada, ki se že štiri leta temeljito organizatorno pripravlja v upanju, da ji bodo zaupali leta 1968 priredbo X. zimskih iger na bajnih terenih Banffa in okolice v osrčju Skalnatih gora. Prvi milijon izdatkov je že splahnel, in lani so povabili nekako 40 tujih novinarjev na ogled terenov. Organiziranih je že 22 odborov z nad 200 člani, od katerih so mnogi v študijske namene sledili igram v Squaw Valley in precej jih je zdaj v Avstriji z istimi nameni.

Morda se bo Kanadi in nam, ki živimo skoro na pragu Skalnatih gora, le uresničila želja imeti in videti te igre doma... O letošnjih v Avstriji bom pa še poročal, če ne prej, ko bodo mimo in bo vredno pregledati uspehe.

Ogromno pozornost in zanimanje bodo povzročila tekmovalna v hokeju, o čemer pa bom kramljaj v prihodnjih dneh.

Pak

Sv. maša za pok. Kennedyja pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — Zadnji sestanek društva Najsv. Imena je bil sicer kratek, toda vrlo zanimiv, ker nas je duhovni vodja č.g. J. Godina opozoril na dve posebnosti: na sv. mašo zadušnico za pok. predsednika Kennedyja ter na Baragov dan. Sv. maša-zadušnica za pok. predsednika bo v nedeljo, 19. januarja, ob osmih na pobudo Kolumbovih viteзов. Tudi veliko članstva društva Najsv. Imena se je bo udeležilo in izkazalo čast plemenitemu in pravičnemu državljanu, ki je bil pri ljubljen in čislán celo pri ideolških nasprotnikih.

V nedeljo, 19. januarja, bomo tudi praznovali Baragov dan. Pri Mariji Vnebovzeti ni še nastavljen, obhajale pa ga bodo nekatere slovenske župnije, zlasti pa Irci in Francozi. Vse to znači, da nismo samo Slovenci, ki se zanimajo za beatifikacijo velikega škofa Baraga, temveč da so še drugi narodi, ki vneto ter navdušeno delujejo na to, da bo škof Baraga dosegel čast oltarja. Father Godina je prinesel s seboj debelo knjigo iz Baragovega življenja, katero je spisal irski duhovnik msgr. John McGee v Grand Rapids, Michigan. V tej knjigi je opisano življenje svetniškega škofa, njegovo delovanje in misijonarjenje, katero nam je Father Godina čital na seji v odlomkih. Vse to bomo videli ob prististi dni, bo pa vsakogar stalo

nja na Baragov grob in v Baragovo deželo v tednu 4. julija.

Naj ob koncu še pripominimo, da bo v nedeljo, 2. februarja, imelo društvo Najsv. Imena prodajo peciva (Bake Sale) po vseh sv. mašah v cerkveni dvorani. Prijatelji in dobrotniki društva so naprošeni, da prinesejo tega dne raznega peciva ter da bodo farani se blagohotno udeležili te prodaje.

Ernest Terpin

Župnik Pavel Gril umrl

Cleveland, O. — Že dobra dva meseca sta minula, odkar je umrl šofštanski župnik Pavel Gril. Bilo je v soboto, 30. oktobra 1963, ko je ta veliki prijatelj koroških Slovencev zatislil za zmeraj svoje zemske oči.

Župnik Pavel Gril je bil rojen 19. jan. 1890 v Šmartnu pri Slovenjem Gradcu. Še kot otrok se je preselil s starši v Vovbre nad Velikovcem. Tu je preživel mladost in vzljubil tako zelo Koroško, da se je vse življenje štel za koroškega Slovence. Ker je kazal posebne talente, so ga starši poslali na gimnazijo v Celovec. Ko jo je opravil, je stopil ravno tam v semenišče. Novo mašo je pel l. 1914 v Vovbrah, nakar je bil nastanjen na kaplana v št. Jakobu v Rožu, kjer je bilo v onem času kulturno središče Slovenske Koroške. V zadnjih letih prve svetovne vojske pa je kaplanoval v Smihelu nad Pliberkom.

Ker je Gril kazal posebne sposobnosti za vzgojo mladih ljudi, je za časa slovenske gimnazije v Velikovcu (l. 1919) prevzel tam vodstvo dijaškega internata, odkoder se ga še danes s hvaležnostjo spominja ta in oni od še živečih slovenskih koroških duhovnikov, danes že starškov. — Po glasovanju 10. oktobra 1920 za mladega gorečega duhovnika na koroški zemlji ni bilo več prostora. Umakniti se je moral. Za nekaj časa je prevzel takrat službo študijskega prefekta za slovenske koroške gimnazije v Kranju. Pozneje pa ga je mariborski škof poklical za vzgojitelja v mariborsko semenišče.

Ko pa je bila izpraznjena dušnopastirsko zelo težavna župnija v Šoštanju, je škof poslal tja Pavla Grila, saj je spoznal v njem dalekovidnega, spretnega in nadvse delavnega dušnega pastirja. Gril je kaj kmalu spoznal velike dušnopastirske, kulturne in socialne potrebe svoje župnije. Delal je dan in noč in uresničeval svoje načrte: obnovil je vse cerkve, uredil pokopališče, postavil mogočen prosvetni dom, v katerem so poleg otroškega vrta bili prostori tudi za delavce. Vsež župniji je bil ljubeči oče: vsi so imeli vanj otroško zaupanje. Desetletja je ostal v šoštanju, se pravi vse do svoje smrti; vendar zadnjih pet let ni mogel več opravljati dušnopastirske službe; spomin mu je začel pešati; postal je čisto odvisen od drugih; potrpežljive duše v osebni kaplanov in sester so mu z ljubeznijo stregle do zadnje ure.

Pogreb župnika Grila 3. nov. 1963 je bil manifestativen izraz ne samo šoštanja, marveč tudi bližnje in daljnje okolice ljubezni in spoštovanja do tega gorečega duhovnika. Samo duhovnikov je bilo 25 na njegovem pogrebu. Slovensko koroško duhovščino sta zastopala na njem kanonik Aleš Zechner iz Celovca in dekan in župnik Srenc iz Smihela nad Pliberkom. — Bog, bodi dober plačnik rajnkemu župniku!

J. S.

Velika škoda gozdnih požarov

Gozdni požari uničijo v Združenih državah vsako leto toliko uporabnega lesa, kolikor bi ga porabili za okoli 86.000 novih enostanovanjskih hiš.

Novo življenje

Povest. — Spisal dr. Fr. Detela.

IV. Tonček je molčal in stokal.

Tako je teklo leto za letom! In vrstili se hitro veseli, počasi žalostni dnevi in zopet je prišla zima in pobelila hrib in dol. Ob bregovih je zamrzaval potok; visok gozd je mirno dremal in oreh pred hišo je kakor v sanjah stresel zdaj da zdaj droben sneg s kosmatih vej; pod sivim težkim nebom so plavale s trudnimi peroti vrane in sedale na visoke smreke, gozdni ptici pa so iskali po dvorišču in po kolo-vozu pičle hrane. Prišel je večer sv. Miklavža in tri pehare je nastavila po stari navadi Lenčika v sobici.

"Čemu Tončku, ki je hlapec!" je dejal Stanko in vrgel en pehar proč.

"Pusti ga Tončku!" je zavnila mati. "Sv. Miklavž je zadosti bogat, da prinese lahko vsem trem." In res je prinesel sv. Miklavž vsem trem enako.

"Ljuba Mamka božja!" je dejal Vrban svoji ženi. "Kaj bo iz tega fanta, ki je tako nevoščljiv!"

Tonček je zalegel Vrbanu že za malega hlapca in dobil primerno plačo. Ko je izostal iz šole, je znal brati, pisati in računati, in ko je pri izpraševanju za Veliko noč zastavil župnik vprašanje, ali sta sv. Jožef in Marija na begu v Egipt molila litanije ali rožni venec, in so bistroumnejši menili, da litanije Mate-re božje, in bolj bogaboječji, da oboje, je on moško razložil, da ne tega ne onega. Kar čudili so se mu pismouki po šmarjeti.

Stanko ga pa ni rajši imel zaradi tega in ta sovražnost je bolela Tončka tem bolj, čim tesneje ga je vezala hvaležna ljubezen z ostalo družino. Skušal je pridobiti Stanka z malimi uslugami. Če so metali v tarčo, nalašč ni zadel; če sta se poskušala, kdo je močnejši, je nalašč padel; a Stanko je hitro pregledal zvijačo in se jezil, da se norca dela iz njega. Ko mu pa nekoč ponudi Tonček jabolko, ga zavrne Stanko: "Kaj boš dajal ti meni, ki živim ob miloščini!"

"Jaz ob miloščini!" vzkipele je Tonček. "Ali si ne služim kruha z delom? Ali ne delam pridneje nego vsak hlapec?"

"Kakšne besede zopet!" mirila je Lenčika, ki je prihitela na kričanje.

"Stanko mi očita, da živim ob miloščini," se je zagovarjal Tonček, ki so mu silile solze v oči.

"Meni hoče ukazovati Tonček," vpil je Stanko; "a jaz sem tu doma, on pa ne, in moj oče je tu gospodar; kje pa je Tončkov oče, kaj? Mene ne bo sukal ta Amerikanec." Zdaj pa je skočil Tonček v Stanka: "Kaj, ti me boš sramotil, ti!" in pritisnil ga je k zidu.

"Sram te bodi, Tonček!" je zavpila Lenčika. "Kaj počneš!" In Tonček je izpustil Stanka, pobesil oči in odšel na hlev. Na hlevu se je vrgel v seno, zakril si obraz in bridko jokal. Zdelo se mu je, da se mu trga življenje. Da bi lahko šel, kamor si bodi, to je vedel; saj so ga skrivaj nago-varjali kmetje, naj pride k njim služiti; a nikdar mu ni prišlo na misel, da bi se ločil od Vrbanove hiše, ki ga je bila tako prijazno sprejela, kjer sta ga rada imela oče in mati in Lenčika. Že mu je bilo žal, da se je bil tako izpozabil v jezici, ko je prilezla za njim Lenčika in ga očelala, da je tako grdo ravnal s Stankom.

"Proč z De Gaullo!"

V glavnem mestu Južnega Vietnama demonstrirajo študentje proti DeGaullovemu predlogu o nevtralizaciji Južnega Vietnama.

SAJGON, J. Viet. — Predsednik Francije De Gaulle je pričrnan, da vojne z rdečo gverilo v Južnem Vietnamu ni mogoče dobiti, tako vsaj trdi. Pri tem bi brez dvoma rad spravil Amerikance iz Južnega Vietnama in tam obnovil francoski vpliv podobno kot ga je v zadnjih tednih v Kambodži. V ta namen je predložil, naj bi oba Vietnama, Južni in Severni, postala nevtralna in se združila. Laos in Kambodža sta že nevtralizirana, če se to zgodi še z Vietnamom, bo vsa nekdanja francoska Indokina postala nevtralna in vrata francoskemu vplivu vanjo bodo zopet odprta.

DeGaullovi načrti novim oblastnikom v Južnem Vietnamu niso posebno všeč, zato so dopustil te dni novo študentsko demonstracijo proti De Gaullo in proti Franciji v Sajgonu. Kakih 2.000 študentov se je zbralo pred francoskim poslanštvom in kričalo "Proč z De Gaullo!" Manjša skupina je skušala vdreti v deklško šolo, ki jo vodi francoska kulturna misija, pa jo je policija ustavila.

Boj proti rdeči gverili v Južnem Vietnamu pri tem dejanjsko ni uspešen. Vojaška vlada obljublja iz dneva v dan energičen nastop proti rdečim, do dejanj pa kar ne more priti.

Italijanski predsednik A. Segni pred Kongresom

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je, kot je običaj pri uradnih obiskih poglavarjev tujih držav, govoril predsednik republike Italije Antonio Segni na skupni seji obeh domov Kongresa. Poudarjal je stare vezi med Ameriko in Italijo ter njuno sodelovanje v preteklosti. Zahvalil se je tudi za gospodarsko pomoč, ki jo je Italija prejela po drugi svetovni vojni od Združenih držav.

Predsednika A. Segnija spremlja zunanji minister Giuseppe Saragat in še vrsta visokih uradnikov. Oba imata seboj tudi svoje žene. V torek zvečer je predsedniku Segniju priredil svečano večerjo v Beli hiši predsednik Johnson, ta pa je priredil nato včeraj sprejem za svoje gostitelje v italijanskem poslanstvu.

Tekom obiska sta se predsednika Segni in Johnson ponovno razgovarjala tudi o mednarodni politiki, še več pa sta o tem razpravljala zunanji minister Saragat in državni tajnik Rusk. Nobeno od vprašanj ni bilo posebno pereče, ker z Italijo Združene države nimajo posebnih težav in nesporazumov.

Naserju spočitel načrt za arabsko "edinosť"

KAIRO, ZAR. — Kako misli Izrael že spomladi izrabiti vodo iz reke Jordan in njenih pritokov v namakalne namene, to je znano že leta. Izrael tudi že mesece ne taji, kdaj bo začel izvajati svoje načrte. Pri vsem tem je egiptovski diktator Naser kar na hitro roko sklical sestaneke na vrhovih, ki so se ga udeležili politični voditelji 13 arabskih držav. Tako se je na konferenci nabralo nekaj kronanih glav, vojaških diktatorjev, demokratsko izvoljenih predsednikov itd.

Njim je Naser skušal dopovedati, da preti vsem Arabcem smrtna nevarnost od izraelskih načrtov z namakanjem in da je treba to preprečiti s silo. Vse arabske države naj združijo svoje obrambne sile v skupno vojsko, ki bi ji seveda zapovedoval Naser.

Drug drugemu ne zaupaajo Arabski politiki so preveč prebrisani, da ne bi videli, da

jim ni nevarna samo izraelska republika, ampak tudi sam Naser kot poveljnik vseh arabskih divizij. Zato so kar tiho prešli nad druge točke dnevnega reda, kjer pa Naser tudi ni dosegel posebnega uspeha. Konferenca na vrhovih ni poravnala nobene obmejne spora med arabskimi državami, dasiravno jih ni malo in niso ravno brez nevarnosti za mir v arabskem svetu. Državljanska vojna v Jemenu in spor med Marokom in alžirsko republiko sta zgovoren dokaz za to.

Konferenca na arabskih vrhovih je zato potekla brez pravega uspeha. Dosegla je samo to, da so sedeli za skupno mizo Naser, kralj Husejin, Ben Bel-la, kralj Hasan, kralj Savd, iraški general Aref in šejk iz Kuvajta ter podobni prijateljsko razpoloženi sosedje.

— Vsako leto odstranijo iz pristanišča New Yorka 2.5 milijona kubičnih jardov peska in naplavin reke Hudson.

V Atlanti napreduje integracija kar dobro

ATLANTA, Ga. — Atlanta je razpita kot gnezdo vseh reakcionarjev, ki nasprotujejo integraciji. Nemiri in izgredi, ki so se tam godili, samo potrjujejo to "slavo". Zdi se pa, da se tudi v Atlanti časi spreminjajo; 14 največjih hotelov in motelov je namreč objavilo, da bodo sprejemali goste brez ozira na njihovo polt.

Največ zasluge za ta uspeh ima župan Ivan Allen, ki se je celo leto trudil, da je dosegel sporazum med hoteli in moteli. Začetkom so bili samo nekateri med njimi za ta korak, pozneje so pa vsi pristali na kompromisni predlog: segregacije naj bo isti dan konec za vse udeležence pri sporazumu.

Župan Allen se sedaj trudi, da bi dosegel podoben sporazum za gostilne, bare, kavarne in zabavišča. Nasprotniki integracije seveda ne bodo mirovali, ne mislijo pa mirno nasprotovati zagovorniki, ki jih vodijo črne

V SLOVENSKI GOSTILNI

SILVER BAR INN

5925 ST. CLAIR AVE.

je ples vsako soboto zvečer od 9. ure dalje. Igra domača slovenska godba. Pridite in povesele se ob veselih zvokih, ob dobri kapljici, okusnem prigrizku in prijazni postrežbi.

Na veselo svidenje še to soboto! TONY KRISTAVNIK, lastnik

organizacije. Vendar pa pričakuje zmerna struja v Atlanti, da do posebnih nemirov ne bo več prišlo, ako jih ne bodo sprožila hujškanja, ki bodo pripravljena zunaj Atlante.

MALI OGLASI

Stanovanje oddamo

Oddamo pet lepih sob, vse na novo dekorirano, v okolici Sv. Vida, za \$50.00 mesečno. Za pojasnila kličite EN 1-9331. (12)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV 15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

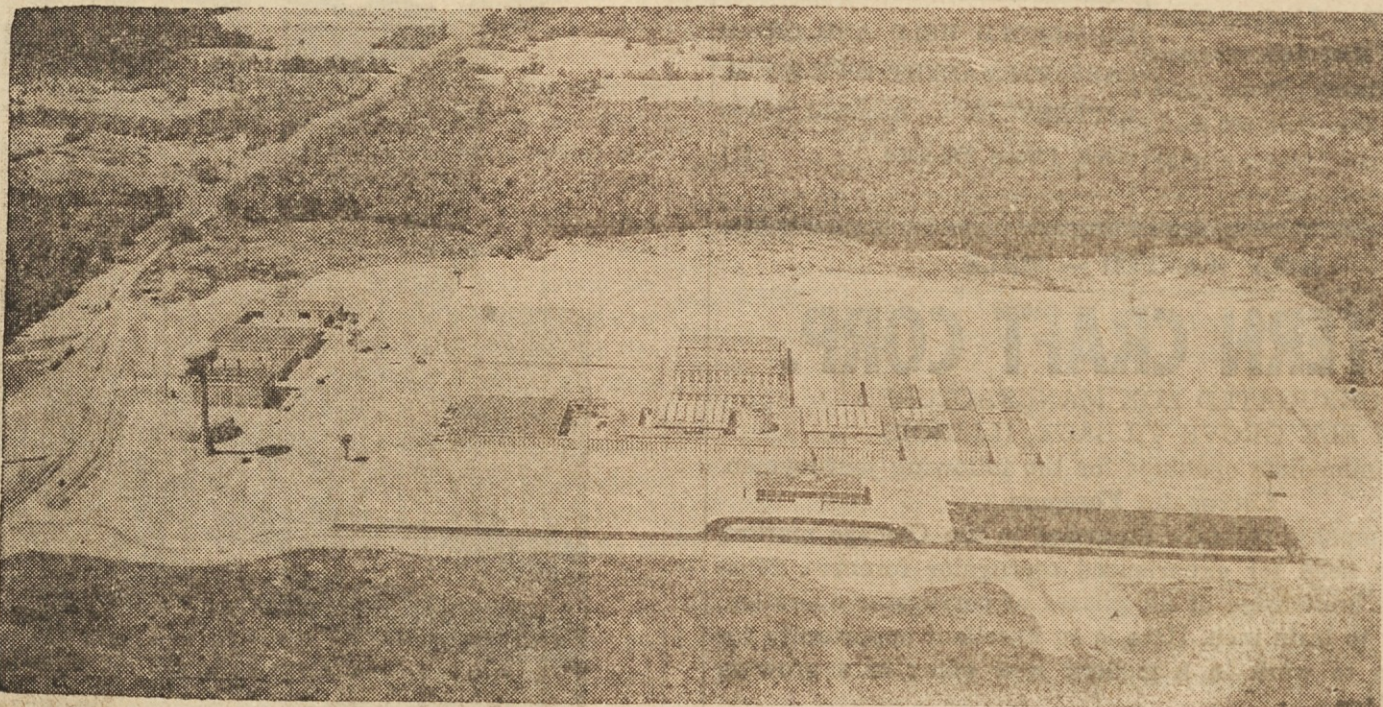
Želim dobiti starejšo žensko, da bi skrbela za dom. Domače hišno delo; prijazen dom; plača po dogovoru. Katera hoče malo dela pa dobro plačo, naj se zgleda pri: Frank Stare, 9716 Elizabeth Ave. Cleveland 5, Ohio. Tel.: 271-3407. (12)

Delo za žensko

Išče se ženska za lahko hišno delo in da bi pomagala slabotni ženi od 10. zj. do 3. pop. v ponedeljek, sredo, četrtek in petek. Kličite HI 2-6040 (13)

MAY'S
DOWNTOWN—ON THE HEIGHTS—PARMATOWN—SOUTHGATE
BASEMENTS

JANUARSKA BELA RAZPRODAJA!
Posebna nabava! LUKSUZNA
DO-TAL-PREŠITA
Posteljna pregrinjala
Regularno od 9.99 do 12.99
6.99 OZKA
Široka 7.99
Prihranite od \$3 do \$5 pri vsakem pregrinjalu! Luksuzna, do tal prešita posteljna pregrinjala iz vzbočenega acetatnega kromspuna. Progasta ali enobarvna. Izdelana pri enem najpriznanejših izdelovalcev v tej deželi. Nabavite si posteljno pregrinjalo, katerega si že dolgo želite, po nizki, razprodnajni ceni. V lepih dekorativnih barvah.
Zal pismenih ali telefon. naročil ne sprejemamo.
Kletni domačinski oddelek, The May Company, v mestu in podružnicah.

MODERNA JEČA — Slika kaže posnetek ene najnovejših zveznih ječ v Mariomu, Ill., iz zraka. V njej je prostora za 600 najbolj nevarnih jetnikov. Kljub vsemu ni nikjer obzidja ne žične ograje. Ječa bo sprejela prve jetnike v prihodnjem aprilu.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

"Priatelj ste mi! A o svojih zadevah rajši govorim odkrito, kakor da bi tajila. Hlava in vi pravite, da Zbiško one tam nikdar ne najde, a Čeh pričakuje še hujših stvari. Bog mi je priča, da ji ne želim nič slabega. Naj ono revico tam Mati božja varuje in reši! Ljubša je bila Zbišku kakor jaz, no, nič ne pomaga, taka je pač moja usoda. Toda saj vidite, dokler je Zbiško ne najde ali, kakor sami verjamete, ako je nikdar ne najde, jaz, jaz..."

"No, kaj?" je vprašal Matko, videč, da se dekle vedno bolj meša in zapleta.

"Jaz nočem biti ne Čtanova in ne Volkova, sploh nikogar."

Matko se je zadovoljno oddahnil.

"Mislim sem, da si ga že po-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

HOMETOWN — BY OWNER
Most unusual home you'll see! 2 Bedrooms, Garage, Storms, screens, Close to Transportation. \$12,900 for quick sale. 8910 Ryan Road. Call 636-4049. (12)

PLEASANT 3 Bedroom brk. Ranch.
By owner. 39 ft. lot. Gar. Crptg., drapes, S&S. Nr. Marquette Park and everything. RE 5-0454. (11)

ARLINGTON HEIGHTS — SOUTH SIDE. — Nr. schools. 2 Story Brick Georgian. 3 Bedrm. Din. Rm. Pan. Rec. Rm. 2 frpls. S&S. 1½ Baths, \$24,000. Clearbrook 5-2647. (11)

PALATINE — CAPRI VILLAGE
Cozy 2 bedrm. brick ranch. Att. gar. Beautifully landscpd. ½ Acre lot. Many extras. 26' Master bedroom. Owner transferred. Must sell. 1712 Lee Ct. FL 8-5143 after 6 PM or weekends. By owner \$23,900. (11)

FOR SALE — By owner (just completed). Lake Killarney ½ mi. N. Cary, Ill. 3 bedrms. 1½ bath, 1½ gar. very high full bsmt. steel posts, beams. gas ht. very fine gas stove in kit. many drawers, cab. in fine wood. all rms. decorated, ready to move in. Lot 80x150, high ground. Priced for quick sale. PH. Crystal Lake 815-459-5093 or 815-459-1521. (15)

OAKLAWN AREA — Income property. 1½ Sty. Brick. 2 car gar. Many extras. Close to everything. By owner \$10,800. 6314 W. 99th St. GA 2-3102. (13)

MORTON GROVE — 3 bedrm. Calif. Ranch. 1½ Gar. Breezwy. Thermo Wndws. Nr. Schools, Trans. and Shopping. Low 20's. Call 966-9812. (13)

HELP WANTED — MALE

WESTERN CRAFT CORP.

A CORRUGATED BOX MANUFACTURER
IN ELK GROVE VILLAGE, ILLINOIS

has excellent immediate openings for the following journeymen.

Corrugator Foreman

Progressive company, recently expanded in the Chicago market, has immediate need for experienced corrugator foreman. Must have thorough knowledge of all phases of corrugator operation, proven ability to train men. Here is an excellent opportunity for the right man to work in a modern new plant in a growing company. — Also

Corrugator Operators, Slitter Operators

Press Feeders (2), Off Bearer

Must be experienced. — Wire, write, apply, or call 625-0722.
1800 NICHOLAS BLVD., ELK GROVE VILLAGE, ILLINOIS

(12)

krenila za nami."

"No! Ne bojim se. Sicer sem star, toda bolje je, da mi kateri ne pride pod pest. In vsem Točarjem tudi!... Zbiška sta vendar že preizkusila."

Tako se razgovarjajoč sta prišla v Kšešno. V cerkvi je bil tudi stari Volk iz Bžozove, ki je tu pa tam vrgel temen pogled na Matka, toda ta se za to ni brigal. In z lahkim srcem se je po maši vračal z Jagienko domov. Toda ko sta se na razpotju poslovila in ko je bil sam v Bogdanju, so mu začele rojiti manj vesele misli po glavi. Razumel je, da niti Zgoželicam niti Jagienkinemu sorodstvu resnično ne grozi nobena nevarnost, ako dekle odpotuje. "Po dekletu bi segali," je govoril sam pri sebi, "ker to je druga stvar, toda sirot ali njih imetja se ne dotaknejo, ker bi jih zadela grozna sramota in bi vsakdo planil po njih kakor po pravih volkovih. Toda Bogdanjec je prepuščen milosti božji!... Mejnike prestavijo, črede pokradejo, kmete pregovore!... Ako Bog da, da se vrnem, si vse pridobim nazaj, pošljem pozive in jih pozovem pred sodišče, zakaj pri nas ne vlada samo pest, ampak tudi pravica... Samo če se vrnem in kdaj se vrnem?... Ona dva sta se strašno razhudila name, ker ju oviram pri dekletu; ako pa pojde ona z menoj, me bosta še bolj sovražila..."

In obšla ga je žalost, ker si je bil že uredil gospodarstvo v Bogdanju, kakor je bilo potreba, a sedaj je bil prepričan, da najde zopet vse opustošeno in uničeno, ko se vrne. "I, no! Treba je vse preudariti," je pomislil.

Po kosilu si je dal osedlati konja, sedel nanj in odjezil naravnost proti Bžozovi. Dospel je že v mraku. Stari Volk je sedel v prednji sobi pri vrču medicine, a mladi Volk, ki ga je potolkel Čtan, je sedel na klopi, pogrnen s kožami, in tudi pil. Matko je nepričakovano stopil v sobo in obstal na pragu z resnim obrazom, visok, koščen, brez okle-

pa, a z velikim mečem ob stegnu; onadva sta ga takoj spoznala, ker mu je padal na obličje jasen svit plamena, in v prvem hipu sta oče in sin kakor strela planila pokonci, skočila k stenam in zgrabila za orožje, kakršno jima je padlo pod roke.

Toda stari izkušeni mož, ki je predobro poznal ljudi in običaje, ni bil niti v najmanjši zadregi, še po meču ni segel, le oprl se je ob boke in rekel z mirnim glasom, iz katerega je zvenelo neko preziranje: "Kako to? Tako sprejema jo v Bžozovi zlahtnega gosta?"

Na te besede so onima dvehma takoj omahnile roke, a čez hip je stari rožljaje spustil meč na tla, mladi pa kop-

je; oba sta stala z iztegnjenima vratovoma, oba sta imela še zlovesče izraze na obrazu, toda opazil si na njih tudi že presenečenje in sram.

"Hvaljen bodi Jezus Kristus!"

"Na vekov veke."

"In sveti Jurij."

"Ki mu služiva."

"Prišel sem kot sosed — z dobro voljo."

"Z dobro voljo pozdravlja va. Sveta oseba je gost."

Sedaj je skočil stari Volk k Matku, a za starim mladi in oba sta mu začela stiskati desnico, potem pa sta ga posadila na častno mesto za mizo. Tako so določili polena v kamin, pokrili mizo s prtom, postavili polne skledje jedi, posodo piva, vrč medicine in začeli jesti in piti. Mladi Volk je včasih vrgel na Matka poseben pogled, v katerem je spoštovanje do gosta skušalo prevladati sovraštvo do člo-

veka, vendar mu je stregel tako marljivo, da je kar poblede od utrujenosti, ker je bil ranjen in brez navadne moči. Očeta in sina je pekla radovednost, čemu je prišel Matko, vendar ga ni nihče nič vprašal, dokler sam ne bi začel govoriti.

On pa je kot človek, ki je poznal običaj, hvalil jed, pi-

jačo in gostoljubnost in šele, ko se je dobro nasitil, je pogledal resno predse in rekel:

"Marsikdaj se pripeti, da se ljudje pripravajo, da, in celo dvobojujejo, toda nad vse je mir med sosedi!"

"Ni je stvari nad mirom," je z enako resnobo odgovoril stari Volk.

"Ako mora človek," je zopet rekel Matko, "iti na dalj-

no pot, se dogaja, da ti je težko za človeka, četudi si živel z njim v sovraštvu, in nočeš odpotovati brez slovesa."

"Bog poplačaj odkritosrčno besedo."

"Ne le besedo, ampak tudi dejanje, ker sem prišel."

"Iz vse duše se veseliva. Pridite, če hočete, čeprav vsak dan!"

"Da bi mogel tudi vaju pogostiti v Bogdanju, kakor se spodobi ljudem, ki poznajo viteško navado, toda meni se mudi na pot."

"Na vojno, ali pa morda v kak svet kraj?"

"Rajši bi imel to ali ono, ali je huje, ker moram med križarje."

"Med križarje?" sta hkrati vzkliknila oče in sin.

"Da!" je odgovoril Matko.

"A kdor potuje k njim, pa ni njihov prijatelj, stori bolje, da se spravi z Bogom in z ljudmi, da ne zgubi razen ži-

vljenja tudi večnega zveličanja."

(Dalje prihodnjič)

Leina seja vseh članov družbe

SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA ŠT. 2
3563 E. 80 ST.

se vrši v nedeljo 26. januarja 1964

Začetek točno ob 2:00 uri popoldne.

Vsi posamezni lastniki certifikatov in društveni zastopniki so vabljeni, da se gotovo udeležijo te seje.

DIREKTORIJ S. N. DOMA ŠT. 2

Delničarska seja

SLOVENKEGA DELAVSKEGA DOMA

15335 Waterloo Rd., Cleveland, O.

v nedeljo

26. JANUARJA 1964

začetek ob 1:30 popoldne

Vljudno vabimo vse delničarje in delničarke ter društvene zastopnike, da se te važne seje gotovo udeležijo!

Za direktorij:

ANTON VRH, predsednik
AGNES STEFANIC, tajnica

Delničarska seja

JUGOSLOVANSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA

20713 RECHER AVE., EUCLID, OHIO

v nedeljo, 19. januarja 1964

Začetek ob 2. uri popoldne

Vljudno vabimo vse delničarje in delničarke ter društvene zastopnike, da se te važne seje gotovo udeležijo.

GOTOVI ODSTOTEK IZPLAČILA JE PRIPRAVLJEN.

Za direktorij:

JOSEPH TREBEC, predsednik
EDWARD STREKAL, tajnik

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnino. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

PREMIUM QUALITY ALWAYS...POPULAR PRICES EVERYWHERE.

POTRPEZLJIV GOSTITELJ — Pes v Bexleyheath na Angleškem se prav nič ne vznemirja, ko sta se mu na glavo vsedla dva domača golobčka in si od tam zvedavo ogledujeta svet.